

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1606. usque ad annum 1610

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1776

VD18 90118820

§. 83. Donawertha pactis conditionibus Maximiliano Bavariae Duci dedita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67222](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67222)

Sæc. XVII.
A. C. 1607.

§. LXXXIII.

Donawertha pactis conditionibus Maximiliano Bavaricæ Duci dedita.

Interim (ut ad narrationis semitam revertar) Maximilianus Protestantium molimina celeritate præventurus ad executionem sibi a Cæsare demandatam intrepide processit, atque asperissimo primum tempore exercitum magnis ærarii sui sumptibus conscriptum urbi admovit, severe tam Ductoribus quam militi inhibens, ne prædam agerent, aut cuius innoxio damnum vel vim inferrent, cujus edicti violationem Joannes Fridericus Moserus Centurio capite luit. Castris ad Donawertham positis, collocatisque circum tormentis ac postulata deditioe cives rem serio agi conspicati, inducias petunt, quæ tamen negatæ fuerunt, ne hujus dilationis opportunitate Protestantium auxilia accersendi spatium daretur. Quocirca oppidani, qui paulo ante nec Cæsaris clementia movebantur, nec ejus potentiam pertimescebant, nunc inexpectato hoc eventu audacia & consilio destituti hærebant, certatim alium alio velut infaultæ sortis causam, & seditionis pertinaciæ suasorem criminante. Senatus tamen instantis mali metu per-

cullus

culus quantocius quosdam decrevit, Sæc. XVII.
 qui deditiois condiciones offerrent. Pro- A. C. 1607.

fuit illis vel tunc morem gessisse; postquam enim inter deditiois leges sancitum esset, ut sese Maximiliani arbitrio permitterent, arma mox ponerent, præsidiumque reciperent, Dux severe inhibuit, ne milites, qui his pactis urbem occuparunt, bona civium diriperent, aut quamcunque injuriam inferrent: proin cuncti res suas habuere salvas, exceptis paucissimis, qui voluntario exilio sese damnarunt. Præterea, ne civibus numerosior miles oneri esset, Maximilianus potissimos persoluto stipendio a signis dimisit, retenta duntaxat ea parte, quæ ad subitos casus sufficeret. Postmodum civitas ad primam Regiminis normam revocata, creatus Magistratus, quies instaurata, sine cruoris effusione constituta respública, nihilque admodum in Sacris immutatum, sed sui cuique ritus, sua professio atque Religio permessa. Tres vero Lutherani Præcones sibi male conscii, quamvis sæpius, dum res prospere fluebant, se pro grege suo animas posituros spondidissent, nunc velut mercenarii cuticulæ suæ timentes in tempore, quod de Religionis proin salutis periculo agi dicebant, insalutato hospite per averfam Urbis portam auffugere, ex quibus

Jacob. Probst contra Run- gium p. 132.

Hist. Eccles. Tom. LIV. P Joan-

Sæc. XVII. Joannes Delzerus Afchavii argenteum
 A. C. 1607. calicem suffuratus erat: Ceterum ho-
 rum Mercenariorum fuga, ni fallor, ei
 haud vitio verti potest, eoquod ipsorum
 præsentia nullatenus necessaria fuerit.
 cum Magistratus, Nobiles & Consules
 urbium (*) quemvis obvium futorem
 ad prælegendum Evangelium vocatio-
 nis gratia donandi facultatem habuerint.
 His autem diffugientibus Parochiale
 Templum ante quinquaginta annos Ca-
 tholicis vi ereptum vacare, declarabatur,
 exemplo præeuntibus Sectariis, qui hoc
 titulo Monachis & Monialibus aut metu
 dilapsis aut vi expulsis eorum Monasteria
 ac Ecclesias tanquam vacantes sæpi-
 sime occuparunt. Denique præter
 Schmitium & Wurmium etiam Afenham-
 mer Advocatus, Cleminius Archigra-
 mateus, Lintscherus & Crazerus Con-
 sules Monachium capti abducti sunt,
 eoquod ab ipsis civibus tanquam præ-
 cipui seditionis auctores denunciati es-
 sent: de cetero Lutheranis tam plena
 profitendæ suæ sectæ libertas indulta
 erat, ut dum Herpferus Consul octo-
 genarius ad gremium Ecclesiæ redire
 vellet, id eidem concessum non fuerit.

Adlzreiter
l. c.
Relat. Do-
naw. p. 67.

(*) Vide doctrinam Mansfeldiani Superin-
 tendentis Sarcerii in suo libro de ratione ve-
 ram Religionem conservandi. Fol. 287.

nisi prius alius Augustanæ Confessionis Sæc. XVII.
 Consul eundem de caussa & libertate A. C. 1607.
 hujus propositi examinasset.

§. LXXXIV.

*Suevicorum Ordinum Conventus in
 caussa Donawerthana Ulmæ
 habitus.*

Privata hæc Donawerthanorum caussa Thuan. lib. 138.
 mox in publicarum dissensionum in-
 cendium exarserat, sufflantibus Rothio
 Doctore, & quibusdam Donawerthanis
 civibus, qui pœnæ metu urbe exceden-
 tes, ementito Magistratus nomine Ul-
 menses ad ferendam opem sollicitabant;
 jam enim ibidem Wirtembergici Prin-
 cipis, Statuumque & civitatum Prote-
 stantium per Sueviam Conventus ad
 diem sextam Decembris indictus erat,
 eo fine, ut de opportuna Donawerthanæ
 urbi subveniendi ratione deliberaretur.
 Accidit autem, ut quamprimum Wir-
 tembergici Ducis ac Oetingensis Comi-
 tis Oratores, necnon Eslingensis, Nörd-
 linganæ, Hallensis, Hailbrunensis, Me-
 minganæ, Campidonensis, Kaufbu-
 ranæ, Lindaviensis aliarumque Civita-
 tum Deputati Ulmam convenissent, si-
 mul etiam Hochenzolleranus Comes,
 ceterique Cæsareæ Majestatis Legati eo
 venirent, qui Imperatoris nomine Con-
 grega-